

# VNG Magazine

[www.vngmagazine.nl](http://www.vngmagazine.nl)

Nummer 1,  
10 januari 2014

01  
14

Magazine  
van de Vereniging  
van Nederlandse  
Gemeenten

■ **Steeds meer  
wethouders  
kiezen  
voortijdig voor  
andere baan**

**Trend**

■ **Hoe help je  
jongeren aan  
de bak?**

**Advies**

■ **Structuur-  
discussies  
hebben wel  
degelijk zin**

**Verschenen**

Wie stapten er op in 2013?

## Wethouders steeds kwetsbaarder

**Sdu** UITGEVERS



Persoonlijke stijl leidt vaker tot val

# Wethouders steeds kwetsbaarder

De kwetsbaarheid van wethouders is in 2013 verder toegenomen. De wethouder wordt meer dan ooit gewogen en beoordeeld op zijn persoonlijke stijl in een jaar dat door de zelfmoord van ex-wethouder Jo Dejong (Meerssen) met een donkerzwarte rand de boeken in gaat.

**D**e discussie over het wachtgeld voor wethouders is symptomatisch voor de kwetsbare positie van (ex-)wethouders. Als wethouder Frans Cremers (VVD) van IJsselstein in de herfst in de media wordt beschuldigd van foutief declareren, stapt hij enkele dagen later op. Hard bewijs voor de beschuldiging is er niet, maar als raadsleden hem toch de maat nemen, is Cremers het spuugzat. In deze sfeer van verdachtmakingen wil en kan hij niet langer wethouder zijn. En zeker, hij ziet af van wachtgeld. Cremers beantwoordt daarmee de roep vanuit een deel van de samenleving dat er geen reden is om opgestapte en weggestuurde wethouders wachtgeld te geven.

## Discussie

De discussie over het wachtgeld voor wethouders is begin 2013 aangezwengeld door de voormalige Utrechtse wethouder Hans Spekman in zijn rol als partijvoorzitter van de PvdA. Hij maakt publiekelijk gehakt van de Utrechtse PvdA-wethouder Rinda den Besten wanneer die een beroep op wachtgeld doet ter overbrugging van de periode tot haar nieuwe baan. Terecht of niet terecht, de PvdA-voorzitter maakte vooral duidelijk dat wethouders wanneer zij al dan niet gedwongen vertrekken eigenlijk geen beroep moeten doen op wacht-

geld. Ook niet als zij zich met hart en ziel voor de publieke zaak en de partij hebben ingezet. Een wethouder die het sindsdien nog durft een beroep te doen op wachtgeld, wordt al snel weggezet als graaier en zakkenvuller.

## Functie

Dat wachtgeld ook een functie heeft in het democratisch functioneren van wethouders speelt nauwelijks enige rol van betekenis in dit publieke debat. Zelfs de minister van Binnenlandse Zaken, van wie verwacht mag worden dat hij zich als hoeder van het democratisch functioneren van het (lokaal) bestuur voor dat belang sterk maakt, houdt zich te lang schuul. Plasterk, ook PvdA, is weliswaar veelvuldig in de media te zien en te horen, maar pas in het diepe najaar wijst hij op het belang van wachtgeld voor het politiek onafhankelijk optreden van wethouders. Eind november neemt hij het in een gesprek met de Volkskrant voor de wethouders op. De minister benadrukt waarom politici vanwege de aard van hun functie geen ontslagbescherming hebben. 'Want als ze het ergens mee oneens zijn, wil je niet dat ze aan het pluche blijven plakken omdat ze anders hun hypotheek niet meer kunnen betalen.' Oftewel: de zekerheid van wachtgeld biedt wethouders de mogelijkheid om zich bij het verdedigen van hun politieke voorstellen niet te laten leiden door de mogelijke negatieve effecten voor de eigen financiële positie. Wethouders lijken vogelvrij. Het aantal wet-



houders dat in 2013 door een politiek conflict naar de uitgang werd gestuurd, is groot, maar vormt geen record. Wat echter opvalt, is dat verantwoordelijkheid nemen voor gemaakte fouten of budgettaire overschrijdingen – aan het einde van de vorige collegeperiode de belangrijkste oorzaak voor het gedwongen vertrek van wethouders – slechts voor een minderheid van de vertrokken wethouders aanleiding voor hun gedwongen exit is. Wethouders sneuvelen vorig jaar door conflicten over de wijze van hun persoonlijke optreden, over onoorbare schendingen van integriteitsre-

gels en/of mogelijke vormen van persoonlijke schijn van belangenverstrengeling en door kritiek op en irritatie over hun stijl. Symbool voor de ‘verpersoonlijking’ zijn Cremers, die vanuit IJsselstein klaagt over de verruwing van de politieke zeden, en Hans Polman (Oldambt) die de pijp aan Maarten geeft vanwege de verziekte sfeer.

**Zelfmoord**

Dat soort incidenten valt in het niet bij de gebeurtenissen in Meerssen. Jo Dejong maakte zich schuldig aan het tongzoenen met een ambtenaar tijdens carnaval. Hij werd gedwongen af te treden en kreeg vervolgens nog een trap van de gemeenteraad na, die verklaarde nooit meer met Dejong te willen samenwerken. Dejong pleegde kort daarop zelfmoord en kleurde daarmee 2013 met een donkerzwarte rand.

Nooit – sinds de wethouder vanaf 2002 geen deel meer uitmaakt van de gemeenteraad – werd de kwetsbare positie van de wethouder zo zichtbaar.

**Andere baan**

Toch is er ook positief nieuws. Wethouders blijken meer dan ooit succesvol om nog tijdens het wethouderschap een andere baan te vinden. Wethouders beginnen te beseffen dat ze zelf de regie in handen moeten nemen voor het leven na het wethouderschap. Bovendien blijkt voor wie door wil in de politiek, het burgemeesterschap nog altijd een uitstekend bereikbare baan voor wethouders. Voor wethouders die twijfelen of ze na 19 maart door willen in de politiek is het een boodschap die op zijn minst dwingt tot goed nadenken.

**Politiek gevallen in 2013**

**Alkmaar**

Martin Hagen (Trots) stapt op als zijn fractie uit elkaar valt. Twee Trots-fractieleden stappen over, één naar VVD en één naar OPA. Trots verdwijnt uit de coalitie. Opvolger van Hagen is Elly Konijn-Vermaas (D66).

**Amersfoort**

Sebastiaan van 't Erve (GroenLinks) stopt per direct. Aanleiding: het conflict tussen zijn partij en coalitiepartij VVD over het verkeersbeleid. Volgens Van 't Erve overheerst het politieke spel en is er geen reëel perspectief op een stabiel bestuur. Van 't Erve wordt aan het einde van het jaar voorgedragen als burgemeester in Lochem. Het conflict tussen VVD en GroenLinks leidt tot een collegecrisis waardoor alle wethouders demissionair worden. Er wordt een nieuwe coalitie gevormd met de PvdA in plaats van CDA en ChristenUnie. Hans Buijtelaar (VVD) en Bert van der Werff (VVD) komen terug in het nieuwe college, evenals Pim van den Berg (D66). Nieuw zijn de PvdA'ers Rob van Muilekom en Bert Lubbinge. Voor GroenLinks komt de voormalige Utrechtse wethouder Cees van Eijk in het college. Van Muilekom maakt het kalenderjaar niet vol. Hij legt

zijn functie neer samen met de rest van de lokale PvdA-top als is gebleken dat de Amersfoortse PvdA-top onvoldoende toezicht heeft gehouden op het beheer van de partijkas en spaargelden van de leden. PvdA-raadslid en kandidaat-lijsttrekker Ramón Alvarez nam geld voor zichzelf uit de partijkas. Hij pleegde later zelfmoord.

**Assen**

Jaap Kuin, het gezicht van de PvdA Assen valt van zijn voetstuk als hij moet toegeven in een winkel een paar boortjes te hebben gestolen. Opvolger: Ankie Beenen.

**Bellingwedde**

Marja Bos (GroenLinks) dient haar ontslag in nadat de overige wethouders het vertrouwen in haar hebben opgezegd. Bos wordt verweten te veel op eigen houtje te hebben geopereerd. Ze zou eigenhandig de procedures rond de aanbesteding van de huishoudelijke hulp hebben veranderd. Geen opvolger.

**Blaricum**

Gijs van Loef (D66) krijgt de wacht aangezegd door collegeleden die al een tijdje met hem overhoop liggen. Van Loef laat zich niet wegsturen, maar besluit toch op te

stappen als er niets aan de situatie verandert. D66 blijft lid van het college en levert de in Oegstgeest vertrokken wethouder Lia de Ridder als opvolger.

**Bodegraven-Reeuwijk**

Hans Vroomen (CDA) stapt op omdat hij zich beknot voelt door de gemeenteraad. De raad was het oneens met de afwijzing door Vroomen van de aanvraag voor een lening van een aantal starters op de woningmarkt. Vroomen verwijt de raad telkens de spelregels te veranderen, ook in andere dossiers. Het CDA stapt uit de coalitie. Nieuwe wethouders: Jan Leendert van den Heuvel (SGP) en Kees Oskam (ChristenUnie).

**Boxmeer**

Jos de Graaf (CDA) dient zijn ontslag in omdat hij pas na een halfjaar meldde dat hij een gift van drieduizend euro aangeboden had gekregen die hij niet had geaccepteerd. Dat melden, deed hij pas nadat hij door de schenker werd gechanteerd. De gemeente doet later aangifte tegen de poging tot omkoping. Geen opvolger.

**Boxtel**

Wie een kuil graaft voor een ander valt er

# ONDERZOEK WETHOUDERS

16  
 VNGMagazine  
 10 januari  
 2014

## VERTROKKEN WETHOUDERS

totaal in 2009: **179**  
 totaal in 2012: **196**      totaal in 2013: **150**

### Politiek gevallen in 2013 naar partijkleur

Lokaal	25
CDA	15
VVD	13
PvdA	13
GroenLinks	4
D66	4
ChristenUnie	2
Trots	1
SP	1
Partijloos	1
SGP	1

2009 **92**      54 Buiten de raad + 25 Uit de raad = **79**  
 2012 **105**

### Andere redenen

2009 **44**      2013 **28**  
 2012 **27**      Herindeling

2009 **8**      2013 **13**  
 2012 **14**      Burgemeester

2009 **6**      2013 **11**  
 2012 **5**      Zakelijke werkkring

2009 **11**      2013 **9**  
 2012 **8**      Gezondheid

2009 **2**      2013 **3**  
 2012 **13**      Politieke werkkring

2009 **10**      2013 **3**  
 2012 **20**      Persoonlijk

2009 **2**      2013 **2**  
 2012 **2**      Interim

2009 **4**      2013 **2**  
 2012 **2**      Overlijden

Voor de cijfers over 2012 zie VNG Magazine van 4 januari 2013.

Bron: Wethoudersonderzoek 2013, De Collegetafel, Henk Bouwmans (Illustratie: Dimitry de Bruin)

zelf in. De coalitiefractie van Balans stelt Peter van de Wiel (Combinatie) hoogstpersoonlijk verantwoordelijk voor de schalieliegaskwestie: niet het college maar Van de Wiel heeft volgens Balans in 2010 de in het dorp omstreden proefboringen naar schalieliegas toegestaan. De coalitiepartijen pikken de kritiek niet, Balans biedt nog wel zijn excuses aan, maar het vertrouwen in wethouder Wim van der Zanden (Balans) wordt opgezegd. Van der Zanden, die part noch deel heeft aan het conflict tussen de coalitiefracties, stapt 'met pijn in het hart op'. Geen opvolger, de coalitie gaat verder als minderheidscollege.

### Cranendonck

VVD'er Bert Manders moet het veld ruimen als blijkt dat de gemeente heeft verzuimd de onteigening van een stuk grond voor te leggen aan de grondeigenaar. De gemeente heeft geen bewijs dat ze haar verplichting is nagekomen en daardoor moet de onteigeningsprocedure, kosten circa 55.000 euro, opnieuw. Opvolger: Carola Meuwissen (VVD).

### Delfzijl

Edward Stulp (Lijst Stulp in Delfzijl) kan met ambtenaren noch met collegeleden door één deur. Hij klaagt over een gebrek aan steun. Zijn dwingende stijl wordt gehegeld. Geen opvolger.

### Den Bosch

Ruud Schouten (GroenLinks) stapt op nadat het vertrouwen in hem is opgezegd. De raad houdt hem verantwoordelijk voor slecht management rond de sloop en nieuwbouw van de Bartenbrug in de Brabantse hoofdstad. De renovatie kost ruim 1,3 miljoen euro meer dan begroot. Geen opvolger.

### Doesburg

Willem Bouman (SP) stapt op als zijn fractie het vertrouwen heeft opgezegd in coalitiepartner D66. Volgens de SP schendt D66 de afspraken over het elkaar informeren. De coalitie komt ten val. Twee informateurs mogen de politieke crisis oplossen. Zij formeren een nieuw college waarin Henk Westra (D66) en Fred Jansen (Stads-partij) zichzelf opvolgen. Nieuw zijn Ellen Mulder-Metselaar (VVD) en Peter Bollen (PvdA).

### Edam-Volendam

Wim Runderkamp (Volendam '80) stapt op na een onderzoek door het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten. Runderkamp heeft de gemeentelijke integriteitscode geschonden door een nevenfunctie bij een stichting ter promotie van het toerisme in Volendam en Edam niet te melden. Van echte belangenverstrengeling is geen sprake, maar Runderkamp wacht het oordeel van de raad niet af. Geen opvolger. De kwestie leidt er uiteindelijk toe dat Volendam '80 de samenwerking met

coalitiepartner PvdA opzegt. Dat na een conflict tussen beide partijen over de huisvesting van de ambtenaren. Dorus Luijckx (PvdA) geeft er daarop de brui aan. Geen opvolger.

### Eindhoven

Mary Fiers (PvdA) moet opstappen vanwege het fiasco met de verhuizing van woonwagens naar het Orgelplein. De gemeente verspilt een miljoen euro aan de verplaatsing van het woonwagenkamp, waarbij regels niet in acht worden genomen. Fiers neemt haar verantwoordelijkheid. Opvolger: Yasin Torunoglu.

### Etten-Leur

Theo Vaes (PvdA) moet aftreden vanwege het slordig declareren van kilometers. Opvolger: Hans Wierema.

### Geertruidenberg

Wim Quirijnen (Partij Samenwerking) wordt door de gemeenteraad naar huis gestuurd. Aanleiding: het onvoldoende informeren van de gemeenteraad over de financiële risico's inzake de noodlijdende woningcorporatie WSG. Geen opvolger. Enkele weken later dient Albert Smit (Uw Drie Kernen) zijn ontslag in. Aanleiding is een verhouding met een ambtenaar die een klacht heeft ingediend over ongewenst, seksueel getint gedrag van de wethouder. Opvolger: Bert van den Kieboom (Uw Drie Kernen).

## MARY FIERS

### Stoppen met passie

De Eindhovense wethouder Mary Fiers (PvdA) is niet schuldig aan, maar wel verantwoordelijk voor de mislukte verhuizing van een groep woonwageneigenaren. Gebrekkige controle op de uitvoering, mogelijk zelfs met frauduleus handelen, door betrokken ambtenaren kost de gemeente minstens één miljoen euro. Fiers wordt een gebrek aan reflectie op haar eigen functioneren verweten. Haar eigen PvdA zegt dat Fiers competent en integer is. Zij overleeft een motie van wantrouwen maar wanneer twee weken later blijkt dat een nieuwe verhuizing weer niet volgens de regels is verlopen, is er voor Fiers geen houden meer aan. Zij moet het wethouderschap opgeven: 'Met pijn in mijn hart. Het is niet simpelweg stoppen met een baan. Het is stoppen met wat bijna zeven jaar lang mijn leven was, mijn passie. En dat voel ik in mijn hele lijf'. Fiers hoeft geen afscheidsreceptie. Ze gaat een kopje koffie drinken in de stad en vraagt iedereen als cadeau een gift aan de Stichting Leergeld Eindhoven over te maken.



## Gorinchem

Trix van der Torren (VVD) stopt omdat zij niet door één deur kan met de gemeente-secretaris. Struikelblok is de bezuiniging op de culturele sector. Opvolger: Marcel Doodkorte (VVD).

## Haarlem

Rob van Doorn (GroenLinks) vertrekt als blijkt dat er onvoldoende vertrouwen in de raad is in zijn optreden inzake de verbreding van een weg. Opvolger: Lukas Mulder (GroenLinks).

## Heerenveen

Age Hartsuiker (Gemeentebelangen) struikelt als demissionair wethouder na de herindelingsverkiezingen van november. Enkele dagen na deze verkiezingen zegt het college het vertrouwen op in Hartsuiker. Aanleiding: de wethouder heeft vertrouwelijke informatie, een interne e-mail van de gemeentesecretaris, doorgestuurd. Uit onderzoek van het Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten blijkt dat de wethouder zich niet heeft gehouden aan het gemeentelijke integriteitsprotocol. Hartsuiker, die zich ziek heeft gemeld, krijgt van de raad een motie van wantrouwen aan zijn broek en aanvaardt daarop zijn ontslag. Geen opvolger.

## Heerhugowaard

Simon Binnendijk (CDA) treedt af om de weg te effenen voor een nieuw gezicht. Dat om continuïteit te creëren na de verkiezingen. Opvolger: Gido Oude Kotte (CDA). Ruim een week later stapt Jan-Willem de Boer (PvdA) op. Hij is al 20 jaar wethouder

## Ruim voor tijd een nieuwe baan

Een groot probleem voor wethouders is het vinden van een baan na hun wethouderschap. Wethouders zijn niet echt populair op de arbeidsmarkt: te politiek, te zelfstandig en te eigengereid. Voor wethouders is en blijft, ook in 2013, het ambt van burgemeester het meest aantrekkelijke perspectief. Wat opvalt, is dat in 2013 een groter aantal wethouders dan ooit met succes een (niet-politieke) baan heeft gevonden. Bovendien zijn er nu al zeker vier wethouders

van Heerhugowaard en vertrekt nadat de fractie van Trots een motie van wantrouwen indient vanwege zijn gebrekkige beantwoording van vragen. Geen opvolger.

## Helmond

Publiciteit over fraude met de declaratie van zijn taxiritten naar het café kost Peter Tielemans (SDOH/D66/HB) de kop. Op kosten van de gemeente is hij in 2011 en 2012 tientallen keren met de taxi van het café naar huis gebracht. In totaal declareerde hij 111 taxiritten, in 92 gevallen was het centrum van Helmond de begin- of eindbestemming. De coalitie komt door het verlies van deze wethouder ten val. De Rijswijkse waarnemend burgemeester Herman Klitsie wordt ingehuurd als infor-

mateur. De meubelen worden na een crisis die een maand duurt gered wanneer er een minderheidscollege wordt geformeerd zonder de steun van SDOH/D66/HB. Maar deze combinatie van partijen wil 'in het belang van een bestuurbare stad' het aanblijven van de andere, eigen wethouder (Jan van den Heuvel) steunen. De overige demissionaire wethouders Margreet de Leeuw (CDA), Frans Stienen (CDA) en Yvonne van Mierlo (VVD) mogen door naar de eindstreep.

## Almere

Arno Visser (VVD) is benoemd tot lid van het college van de Algemene Rekenkamer. Hij was wethouder sinds 2008.

## Haarlemmermeer

Arthur van Dijk (VVD) werd voorzitter van Transport en Logistiek Nederland (TLN).

mateur. De meubelen worden na een crisis die een maand duurt gered wanneer er een minderheidscollege wordt geformeerd zonder de steun van SDOH/D66/HB. Maar deze combinatie van partijen wil 'in het belang van een bestuurbare stad' het aanblijven van de andere, eigen wethouder (Jan van den Heuvel) steunen. De overige demissionaire wethouders Margreet de Leeuw (CDA), Frans Stienen (CDA) en Yvonne van Mierlo (VVD) mogen door naar de eindstreep.

## Hillegom

Jan van Griensven (VVD) dient zijn ontslag in. Aanleiding is een verstoorde werrelatie met de eigen fractie. Opvolger: Ivo ten Hagen (VVD).

Van Dijk was wethouder sinds 2002.

## Hellevoetsluis

Jorriena de Jongh (Inwonersbelangen Hellevoetsluis) werd rector van de scholengemeenschap Helinium. Zij was wethouder sinds 2006.

## Horst aan de Maas

Leon Litjens (CDA) keert terug in de agribusiness. De wethouder ruimte en economie wordt commercieel manager van de nieuwe businessunit paprika bij ZON fruit & vegetables. Litjens was wethouder sinds 2006.

## PETER TIELEMANS

### Caféwethouder verliest realiteit uit het oog

De Helmondse wethouder Peter Tielemans (SDOH/D66/HB) staat symbool voor wethouders die de grenzen van de integriteit overschrijden. Tielemans behoort in de voormalige textielstad al bijna drie decennia tot de bestuurlijke elite. De wethouder mengt zich ook in het weekeinde in het Helmondse uitgaansleven onder de mensen. Hij laat zich brengen en halen door een taxi, maar declareert de ritjes op kosten van de gemeenschap. Het college wist er niets van, maar het was allemaal zo wel in het verleden afgesproken op het stadhuis. 'De wethouder kreeg toestemming voor dit gedrag. Hij en de toenmalige burgemeester zijn volledig verantwoordelijk. De privétaxiritten midden in de nacht vanuit een café zijn nooit de bedoeling geweest van de afspraken', haalt burgemeester Elly Blanksma hard uit naar de oude bestuurspraktijken. Tielemans wil tijdelijk terugkeren om ruimte te geven voor onderzoek naar de onrechtmatigheid van zijn declaraties, maar moet opstappen. 'Als bestuurder moet jouw integriteit boven elke twijfel verheven zijn', oordeelt burgemeester Blanksma.



## Hilvarenbeek

Piet Hesselmans (Gemeenschaplijst) stopt ermee volgens afspraak aan het begin van de collegeperiode. Een groot aantal punten is gerealiseerd en er is een goede vervanger voor de inmiddels zeventigjarige Hesselmans. Opvolger: Jan van Doormaal (Gemeenschaplijst).

## IJsselstein

Frans Cremer (VVD) houdt er van de ene op de andere dag mee op. Een artikel over de declaraties van het college vormt de aanleiding. Er was niets aan de hand maar sommige raadsleden grijpen het toch aan om met een beschuldigende vinger naar het college te wijzen. Het is de druppel voor Cremer die zich ergert aan de ver-

ruwing van de politieke zeden. Geen opvolger.

## Kerkrade

Will Terpstra (Burgerbelangen) voelt zich door het college niet meer voldoende gesteund om zijn werk als wethouder financieel verantwoordelijk in te vullen. Terpstra laat weten dat hij in situaties terecht is gekomen waarin zij zich 'gemanipuleerd, gekleineerd en zelfs geschofferd' voelde. Hij hekelt ook het besluit om burgemeester Som verantwoordelijk te maken voor een politiek gevoelig dossier als het Centrumplan. Het aftreden van Terpstra stort het college van Burgerbelangen, PvdA en CDA in een crisis. Die wordt opgelost doordat de PvdA met het CDA en de oppositiepartijen VVD en Lokaal Alternatief een coalitie formeert. Wiel Weijers (Burgerbelangen) verdwijnt daardoor van het toneel. Leo Jongen (PvdA), Caroline Szalata (PvdA) en Peter Thomas (CDA) mogen zichzelf opvolgen. Jo Blok (Lokaal Alternatief) en Dion Schneider (VVD) worden de nieuwe wethouders in het nieuwe college.

## Korendijk

Johan van Driel (CDA) stopt ermee omdat hij te weinig steun krijgt van de gemeenteraad. Hij merkt dat 'de dorpsoudsten' zich meer laten leiden door informatie van anderen, zoals de WMO Adviesraad, dan door informatie van het college. Opvolger: de Rotterdamse CDA-fractievoorzitter Wubbo Tempel.

## Leudal

De CDA-fractie zegt het vertrouwen op in

de coalitie. Aanleiding: coalitiepartner Ronduit Open gaat voor de zoveelste keer lijnrecht in tegen een voorstel van het college, dit keer om een efficiëncyslag op het ambtenarenapparaat uit te voeren. De beide CDA-wethouders, Jo Smolenaars en Paul Vogels, blijven aanvankelijk zitten. Ronduit Open wil daarop door met de PvdA met een minderheidscoalitie inclusief de beide CDA-wethouders. Het luidt een politieke tombola in die uiteindelijk een nieuwe coalitie oplevert met het CDA maar zonder Ronduit Open en PvdA. De wethouders Joerie Minses (Ronduit Open), Mart Janssen (PvdA) en Jo Smolenaars (CDA) verdwijnen van het toneel. Paul Vogels (CDA) volgt zichzelf op in het nieuwe college met drie nieuwe wethouders: Piet Verlinden (Samen Verder), Ad Thomassen (VVD) en Joost van der Stappen (Progressief Leudal).

## Meerssen

Jo Dejong (Dejong) moet aftreden nadat hij een vrouwelijke ambtenaar tijdens carnaval een tongzoen heeft proberen te geven. De raad spreekt uit nooit meer met Dejong, de grote winnaar van de raadsverkiezingen, samen te werken. Vlak daarna pleegt Dejong zelfmoord. Het leidt tot een ongekende politieke crisis door beschuldigingen over en weer. Diverse raadsleden stoppen ermee, of stappen uit hun fractie. De coalitie verliest daardoor haar meerderheid en komt ten val wanneer Paul Sanders (Kijk!) opstapt. Aanleiding voor het vertrek van Sanders is een verklaring van de partij van Dejong dat de fractieleden onder druk zijn gezet om te verklaren nooit meer met

## Nederweert

Renée Wernink (VVD), de eerste vrouwelijke wethouder van Nederweert, neemt afscheid. Zij wordt ambtenaar bij de gemeente Venlo en blijft lid van Provinciale Staten van Limburg. Wernink was wethouder sinds 2006.

## Nieuwegein

Helen van den Berg werd voorzitter van CNV Onderwijs. Zij was wethouder sinds 2010.

## Rotterdam

Jantine Kriens (PvdA) ging aan de slag als

voorzitter van de directieraad van de VNG als opvolger van Ralph Pans. Kriens was wethouder sinds 2006.

## Sint-Michielsgestel

Ben Leenen (Dorpsgoed) verliet de gemeente Sint-Michielsgestel. De 59-jarige Leenen werd directeur van de afdeling havo/vwo van het Merletcollege in Cuijk. Hij was wethouder sinds 2010.

## Spijkensisse

Het boegbeeld van de Spijkenisser lokale partij ONS, Gert-Jan 't Hart, stopte als wethouder. Hij werd directeur bij het bedrijf in

Hoofddorp waar hij in het verleden heeft gewerkt. Hij was wethouder sinds 2002.

## Utrecht

Rinda den Besten (PvdA) ging aan de slag als voorzitter van de raad van bestuur van onderwijsinstelling PO-raad. Den Besten was wethouder sinds 2006.

## Wageningen

Stella Efdé (PvdA) werd directeur-bestuurder van regionale scholengemeenschap Pantarijn en nam ontslag als wethouder. Zij was wethouder sinds 2006.

Dejong samen te werken. Maureen Gubbels (Dejong) neemt geen afstand van deze verklaring. Gubbels en Giel Dolmans (CDA) stappen vervolgens op vanwege een gebrek aan draagvlak in de gemeenteraad. Voormalig burgemeester Jan Mans (PvdA) informeert een zakencollege met twee wethouders van buiten: Chantal Nijkerken (VVD) en Jim Janssen (CDA).

### Menterwolde

Matty Siersema (Kritisch Menterwolde) stapt op uit onvrede met het personeelsbeleid van de gemeente. Zij is het ook oneens met de aangekondigde bezuinigingen op een natuurbos. Geen opvolger.

### Montfoort

Harry van Beers (VVD) legt zijn functie onverwachts neer. De wethouder van financiën wil niet meer samenwerken met de andere collegeleden omdat er stukken worden achtergehouden en coalitieafspraken worden geschonden. Opvolger: Statenlid en VVD'er Gert Jan Weierink.

### Noordoostpolder

De gemeenteraad zegt het vertrouwen op in Wouter Ruijfrok (PvdA). De wethouder wordt verweten de raad onvoldoende te hebben geïnformeerd over de deal die hij sloot met sterrenrestaurant Sonoy dat zich zou vestigen in de Poldertoren, die de gemeente jaarlijks anderhalve ton kost. Ruijfrok kwam eerder in opspraak omdat hij zich op kosten van de gemeente had ingeschreven voor de masterclass 'Mijn gevoel voor Realiteit' die tienduizend euro kost. Geen opvolger.

### Nuenen

Paul de Witte (CDA) stapt op onder dreiging van een motie van wantrouwen met ontslagverlening. De Witte wordt verweten dat hij ondanks de uitdrukkelijke wens van de raad geen wezenlijke wijzigingen heeft doorgevoerd in het voorgenomen subsidie- en accommodatiebeleid. Ans van der Velden (partijloze wethouder van buiten) stapt ook op. Henk Pero (D66) en Martien Jansen (W70) moeten ruim twee maanden later ook het veld ruimen als de coalitiecrisis wordt opgelost. Vier nieuwe wethouders treden aan: Johan Ebberink (De Combinatie), Annegien Wijnands (PvdA), Jan Dierckx (VVD) en Marijke Moviat (Nuenens Belang). De

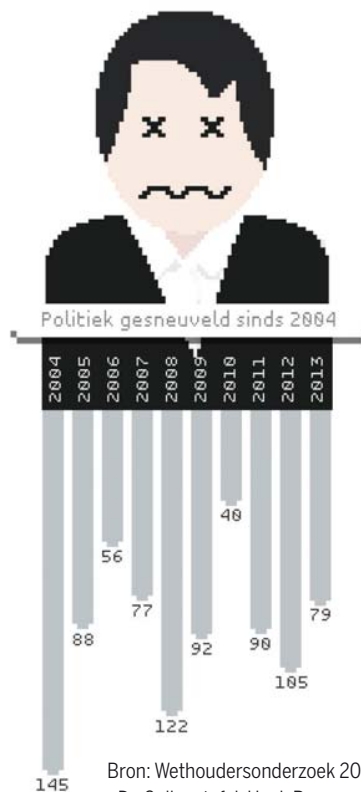
nieuwe coalitie wordt aan het einde van het jaar geconfronteerd met een nieuwe bestuurscrisis als blijkt dat er is gefraudeerd bij grondtransacties.

### Oldambt

Hans Polman (PvdA) laat nadat hij enkele weken ziek thuis zit, weten niet meer terug te keren omdat de sfeer in het college is verpest en er naar zijn oordeel sprake is van een onwerkbaar situatie. Geen opvolger.

### Oostzaan

De gemeenteraad zegt het vertrouwen op in Eelco Taams (PvdA) met twaalf voor en één tegen. Aanleiding is de gang van zaken rond vereniging 'De Wereld' die een deel, zeventienduizend euro, van de ontvangen subsidie heeft opgemaakt aan een Luilakfeest. Korte tijd later worden de twee andere wethouders, Jaap de Dood (CDA) en Lex Buskens (VVD), nipt weggestemd door vier fracties, waaronder de PvdA. De vier fracties vormen een nieuwe coalitie met drie nieuwe wethouders: Rob Moonen (GroenLinks), Peter Visser (Gemeentebelangen) en Marco Olij (D66).



Bron: Wethoudersonderzoek 2013, De Collegetafel, Henk Bouwmans (Illustratie: Dimitry de Bruin)

### Rhenen

De SGP stapt uit de coalitie als de twee andere coalitiepartijen VVD en CDA zich niet meer aan de afgesproken beperking van zondagse evenementen willen houden. Piet van Leeuwen (SGP) verdwijnt uit het college. Geen opvolger.

### Rijnwaarden

Theo Schopman (Belangen Gelders Eiland) overleeft een motie van wantrouwen. Hij zou de raad niet volledig hebben geïnformeerd over de betaling van een schadeclaim voor basisschool 't Scathe. Zijn eigen partij en het CDA nemen geen genoegen met de excuses van de wethouder. Tien dagen later stapt Schopman alsnog op. Opvolgers: Marijke van Haaren (CDA) en Anita van Loon (Belangen Gelders Eiland).

### Roerdalen

Jan Teuwen (Praktische Politiek) laat na de raad te informeren over het basisbedrag dat is vastgesteld voor huishoudelijke hulp in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Hij zou ook ontevreden zijn over de samenwerking in de coalitie. Teuwen heeft zich ziek gemeld en verdwijnt definitief uit het college als Praktische Politiek een opvolger claimt. De overige drie partijen, Roerstreek Lokaal, CDA en Jongerenlijst, die een meerderheid hebben, laten weten zonder opvolger het karwei af te kunnen maken.

### Schermer

Jack Stroomer (VVD) moet het veld ruimen als PvdA, VVD en Schermer Belang het niet eens worden over de herinrichting van het centrum van Stompeteren. Schermer Belang en CDA zijn het wel met elkaar eens en vormen daarop een nieuwe coalitie. Opvolger: Simon Binnendijk (CDA), die kort daarvoor in Heerhugowaard is gestopt.

### Schinnen

Peter Hovens (PvdA), woonachtig in Geleen, wil op het gebied van sociale zaken aansluiting bij de Westelijke Mijnstreek. Hij wijst samenwerking op sociaal gebied met Voerendaal, Onderbanken, Simpelveld en Nuth, zoals de raad wenst, af en stapt op. De PvdA verlaat de coalitie. Opvolger: Roy van der Broek (CDA).

### Sint-Oedenrode

De coalitie komt ten val als het CDA zich



JO DEJONG

Tongzoen met een diepzwarte rand

De tongzoen van de Meerssense wethouder Jo Dejong tijdens carnaval met en tegen de zin van een vrouwelijke ambtenaar luidt een zwarte bladzijde in voor het lokaal bestuur. Dejong wordt gedwongen tot aftreden. De gemeenteraad geeft de populaire wethouder een figuurlijke doodskus met een verklaring dat hij nooit meer met Dejong wil samenwerken. Enkele dagen later pleegt Dejong zelfmoord. Deze dramatische wending leidt tot een cascade aan bedreigingen, chaos, opstappende raadsleden en uiteindelijk de val van de overige wethouders. Verrekening en cliëntelisme lijken de sleutelwoorden in een broeierig Meerssen. Het huis van oud-wethouder Luc Volders (Partij Groot Meerssen) wordt beklad. Volders werd wethouder in 2008 nadat Dejong door de gemeenteraad met een motie van wantrouwen is weggestuurd. VVD-fractievoorzitter John Ummels stopt als raadslid na doodsbreidelingen aan zijn adres. Ummels was jarenlang samen met Dejong wethouder totdat beiden in 2008 moesten aftreden. Dejong was toen nog CDA-wethouder, maar verlaat na die politieke vertrouwensbreuk het CDA. Bij de raadsverkiezingen in 2010 komt Dejong met zijn eigen lijst Dejong glorieus terug. Hij haalt 7 van de 17 raadszetels. Het CDA moet het met twee zetels doen. Jo Dejong wordt onder massale belangstelling – ruim 1200 bezoekers – begraven. Op het kerkplein wordt waarnemend burgemeester Hans Schmidt, die vanwege de openbare orde een oogje in het zeil houdt, uitgescholden. Het gemeentebestuur blijft op verzoek van de familie bij de uitvaart weg.



Fotobureau Image

terugtrekt. De christendemocraten zijn het oneens met de verkoop van het historische Martinushuis. De CDA-fractie stoort zich al langer aan het gezamenlijk optrekken van de twee andere coalitiepartijen VVD en Hart voor Rooi (HvR) en vindt dat er te weinig ruimte is voor het CDA. De drie wethouders, Jeanne Hendriks-van Kemenade (HvR), René Dekkers (VVD) en Cees van Rossum (CDA), worden demissionair. Voormalig gemeentesecretaris Freek Compagne verkent de mogelijkheden van een nieuwe coalitie. De oplossing komt als Van Rossum zijn CDA-lidmaatschap opzegt en aankondigt als onafhankelijke, eigen partij verder te gaan. De coalitie maakt de rit daardoor af als minderheidscollege met de drie demissionaire wethouders.

**Terneuzen**

Jaap Bos (CDA) stapt op als de overige coalitiepartijen TOP/Gemeentebelangen en PvdA hem de opdracht geven om een nieuw saneringsplan te maken voor de noodlijdende Stichting Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen. Bos heeft dan net een akkoord bereikt met de stichting (inclusief ondernemingsraad en personeel) over een reorganisatieplan. Geen opvolger.

**Terschelling**

Jort Spanjer (Plaatselijk Belang) stapt op, officieel om gezondheidsredenen. Maar de aanleiding is een politieke want de raadsle-

den Bos en Schweigmann zijn uit de fractie van Plaatselijk Belang gestapt. De coalitie dreigt daardoor ten val te komen en dat vreet aan de wethouder. Die geeft daarop de pijp aan Maarten. Opvolgster: Groen-Links-Statenlid Irona Groeneveld.

**Texel**

Edo Kooiman houdt de eer aan zichzelf en biedt ontslag aan wanneer zijn partij Texel2010 een motie van wantrouwen aankondigt die wordt gesteund door de coalitiepartijen PvdA, VVD en D66. Aanleiding: de aankondiging van Kooiman over te stappen naar Texels Belang. Geen opvolger.

**Voorschoten**

Freddy Blommers (Ons Voorschoten) treedt terug als niet wordt geaccepteerd dat hij bij de komende raadsverkiezingen voor een zelfstandige D66-lijst gaat. Opvolger: Bart de Beer (Ons Voorschoten).

**Waalre**

Harry Teeven (AWB/Gemeentebelangen '74) legt zijn functie neer nadat coalitiepartijen CDA en VVD niet verder willen met de partij van Teeven. Aanleiding: een aangenomen motie van wantrouwen over de ongeoorloofde aanschaf van een vuilniswagen. Opvolgers zijn twee wethouders van buiten: het Cranendonckse raadslid Hanneke Balk-Lampe (D66) en de Bossche ex-wethouder Elly de Jonge (PvdA).

**Weert**

Anton Kirkels (VVD) stelt zijn portefeuille beschikbaar na een Rekenkameronderzoek over de verbouw van het vergadercomplex de Poort van Limburg. De gemeentelijke organisatie moet professioneler en beter risicomangement is nodig om dit soort omvangrijke projecten – met een krediet van ruim acht ton – uit te voeren. Opvolger: Frans van Eersel (VVD).

**Wijdemeren**

Gerard Abrahamse (VVD) biedt zijn ontslag aan nadat de raad een motie van wantrouwen heeft aangenomen. Aanleiding: het plaatsen van bloembakken op doorgaande wegen in 's-Graveland en Kortenhoef waarvoor de kosten oplopen tot vijftigduizend euro. Geen opvolger.

**Zwartewaterland**

Voor het eerst in de historie van Zwartewaterland komt er een motie van wantrouwen op tafel. Deze wordt ingediend door coalitiepartij PvdA tegen wethouder Wolbert Meijer (ChristenUnie) en krijgt de steun van vijf van de zes fracties, uitgezonderd de ChristenUnie. De coalitie komt ten val. Meijer ruimt het veld. Aanleiding: het gebrek aan steun voor het plan van PvdA-wethouder Lucas Boshove om een slooppremie van vijftigduizend euro voor Keet de Kolk beschikbaar te stellen. Opvolger: Arie Speksnijder (SGP).

# Nu al overstap naar baan elders

# Wethouders grijpen bui

Elf wethouders verruilden vorig jaar hun wethoudersambt voor een betaalde baan elders. Dat is meer dan in 2009, ook het derde jaar van de collegeperiode. VNG Magazine vroeg enkelen naar hun beweegredenen.

**W**ethouder. Het is een prachtig ambt. Daarover zijn de zes ondervraagden het eens. Zonder uitzondering gaf het hun veel voldoening. Helen van den Berg, voormalig wethouder in Nieuwegein: 'Je kunt echt iets betekenen voor de mensen in je gemeente, mensen en organisaties met elkaar verbinden en in roerige tijden een bijdrage leveren aan besluiten.'

Toch stapten de zes in het derde collegejaar al op. Net als vijf van hun collega's. Het totaal van elf ligt hoger dan dat van vier jaar terug. De eerste oorzaak die te binnen schiet is de economische crisis; deze stond in 2009 op uitbreken, terwijl de gevolgen ervan nu overal te merken zijn. Zo is de werkloosheid gestegen en is het over het algemeen moeilijker om een baan te vinden.

Maar de geïnterviewden zijn stellig: die crisis heeft geen rol gespeeld in de voortijdige keuze van een baan buiten het lokaal bestuur. Slechts een van hen, voormalig wethouder van Sint-Michielsgestel Ben Leenen, heeft de crisis laten meewegen. 'Maar eigenlijk meer onbewust dan bewust.'

## Maximaal twee periodes

Vijf van de zes hadden al lang besloten dat dit hun laatste wethoudersperiode zou worden. Opvallend genoeg is het voor hen de tweede periode. Leon Litjens, voormalig wethouder van Horst aan de Maas: 'Pieter van Geel, onder meer ex-commissaris van de Koningin in Noord-Brabant, zei eens

dat één periode als wethouder te kort is en dat drie periodes te lang zijn. Dat heb ik goed onthouden.'

Ook Leenen vindt twee periodes het maximale: 'Zit je langer, dan moet je kritisch gaan worden op beleid dat je zelf in gang hebt gezet. Dat is voor veel mensen moeilijk.'

## Wachten

De wethouders hadden het dus naar hun zin en hun periode liep nog tot na de raadsverkiezingen van 2014. Waarom dan niet gewacht met de stap naar een andere baan? Ex-wethouder van Rotterdam Jantine Kriens: 'Aanvankelijk dacht ik dat mijn wethouderschap het einde van mijn carrière zou zijn. Na mijn zestigste wilde ik het wat rustiger aan gaan doen. De vacature van directieraadsvoorzitter van de VNG ontstond nu eenmaal begin vorig jaar en het was precies wat ik nog graag wilde doen.'

Een buitenkansje dus. Dat geldt voor meer wethouders. Rinda den Besten, opgestapt als wethouder in Utrecht: 'In het voorzitterschap van de PO-Raad komt alles samen waaraan ik heb gewerkt: jeugdbeleid, onderwijs en zorg. Maar dan op landelijke schaal. Zo'n functie komt niet elke dag voorbij.'

Ruim op tijd een andere baan hebben voorkomt dat wethouders een beroep moeten doen op de wachtgeldregeling. Velen voelen daar immers niet voor. Stella Efdé, tot voor kort wethouder in Wageningen: 'Ik heb altijd geroepen geen gebruik

te willen maken van de wachtgeldregeling. Daarmee legde ik mezelf druk op om voor halverwege 2014 een andere baan te hebben.'

Het besluit van vijf van de zes ondervraagden om na de huidige collegeperiode te stoppen, richtte hun blik op de toekomst. Op een andere baan dus. Maar overwogen ze eventueel al eerder over te stappen dan in het derde jaar? Kriens: 'Nee, zeker niet. Dan zou ik nog onvoldoende tot stand hebben gebracht en had ik de VNG te weinig kunnen bieden.' Zij is niet de enige die niet onverrichter zake wilde vertrekken. Leenen: 'De besluitvorming over veel zaken was afgerond. Veel projecten die onder mijn portefeuille vielen, verkeerden in het stadium van afronding, bijvoorbeeld een groot sportpark. Ik kon dus met een gerust hart vertrekken.'

Helemaal afgerond is het beleid uiteraard in een derde collegejaar niet altijd. Zo ook niet in Utrecht. Den Besten: 'We waren met zoveel leuke dingen bezig op het gebied van bijvoorbeeld werkgelegenheid, jeugd en sport.' Ze vond het dus moeilijk om te vertrekken. 'Maar gelukkig kreeg ik een heel goede opvolger die de zaken goed heeft overgenomen.'

## Burgemeesterschap

Menig wethouder verlaat het ambt voor het burgemeesterschap of een andere politieke functie. Helen van den Berg had dat 'ook mooi' gevonden. Het burgemeesterschap had Stella Efdé ook aangesproken. Liever een baan in een andere omgeving,

# tenkansje

vonden de anderen. Kriens: 'Ik wilde graag terug naar de wereld buiten de politiek. Elf jaar in de Rotterdamse politieke arena is lang genoeg.' En niet iedere wethouder is geschikt voor het burgemeesterschap, beseft onder meer Leenen: 'Ik ben niet zozeer een binder maar ga te veel uit van de inhoud om burgemeester te kunnen zijn. Te veel een politiek dier, dus.'

Klézen voor een baan buiten het lokaal bestuur is één, een baan vinden blijkt voor wethouders niet altijd makkelijk. De oprichting van pools voor wethouders die beschikbaar zijn, duidt daar op. De onderzochten kennen die geluiden uiteraard. Leenen: 'Wethouders vormen niet het meest aantrekkelijke exportartikel van gemeenten.'

Hoe kwamen de wethouders eigenlijk aan de nieuwe baan? De meesten solliciteerden, enkelen werden gevraagd. Onder hen Helen van den Berg: 'Ik werd door een headhunter benaderd voor een functie waarbij mijn vorige werkervaringen bij elkaar kwamen; bestuurlijk, politiek en vakinhoudelijk.'

## Wethouderschap was een pre

Bij degenen die gevraagd werden, vormde hun wethouderschap kennelijk geen hindernis bij het vinden van een nieuwe baan. Het was zelfs een pre. Van den Berg: 'Ze zochten actief naar een wethouder met de juiste portefeuille en signatuur om mee te doen in de sollicitatieprocedure.'

Dat geldt eveneens voor degenen die solliciteerden. Leenen ging weer aan de slag bij een onderwijsinstelling waar hij al had gewerkt. Met zijn ervaring als wethouder als extra bagage. 'Dat zijn vooral communicatieve vaardigheden: hoe ga je om met weerstand? Die vaardigheden kan ik in mijn nieuwe baan goed gebruiken. Dat heeft zeker een rol gespeeld bij mijn benoeming.'

Jantine Kriens is er zelfs van overtuigd dat zij zonder haar wethouderschap haar baan bij de VNG niet had gekregen. 'Als wethouder had ik veel te maken met de VNG. In mijn eerste collegeperiode was ik de Wmo-onderhandelaar voor de VNG en in mijn tweede periode was ik cao-onderhandelaar. Ik zat toen ook in het bestuur. Ik kende de VNG dus goed en de vereniging kende mij.'

Een ambt dat wethouders veel plezier gaf en in zekere zin een nieuwe baan, lonkt wellicht in de toekomst weer. De onderzochten geloven daar echter niet in. Maar wel vrijwel allemaal met de toevoeging: 'Zeg nooit nooit.'

## Nieuwe baan

Aan dit artikel werkten de volgende voormalig wethouders mee:

- ☑ **Helen van den Berg** was wethouder voor het CDA in Nieuwegein en werd voorzitter van CNV Onderwijs.
- ☑ **Rinda den Besten** was PvdA-wethouder in Utrecht en werd voorzitter van de PO-Raad.
- ☑ **Stella Efdé** was wethouder voor de PvdA in Wageningen. Zij werd directeur-bestuurder van scholengemeenschap Pantarijn.
- ☑ **Jantine Kriens** was wethouder voor de PvdA in Rotterdam. Zij is nu voorzitter van de directieraad van de VNG.
- ☑ **Ben Leenen** was wethouder voor Dorpsgoed in Sint-Michiëlsgestel en werd directeur havo-vwo van het Merletcollege in Cuijk.
- ☑ **Leon Litjens** was CDA-wethouder in Horst aan de Maas en is nu commercieel manager paprika bij ZON fruit & vegetables.

(reactie op het Wethoudersonderzoek, elders in dit nummer)

## Drie gevallen wethouders per week is echt te veel

**De Wethoudersvereniging is bezorgd over de aantallen afgetreden wethouders in 2013. Natuurlijk weten wethouders dat het een politiek risicovol vak is dat zij bekleeden. Daar hoort de mogelijkheid van aftreden uiteraard bij. Soms omdat de wethouder nu eenmaal politiek verantwoordelijk is, soms ook omdat zijn of haar handelen door de raad wordt afgekeurd. Toch vinden we de huidige aantallen onnodig hoog.**

Ruim twintig procent van alle wethouders sneuvelt expliciet op een politieke situatie tijdens een collegeperiode, terwijl nog eens twintig procent om andere redenen tussentijds vertrekt. Daarbij speelt het draagvlak voor de betrokken wethouder een rol, leert onze ervaring.

Zoals het onderzoek van Henk Bouwmans elders in dit nummer laat zien, gaat de discussie vaak over de manier waarop de wethouder omgaat met collega-wethouders, de gemeenteraad en/of inwoners en organisaties in de betreffende gemeente. Daar kan de wethouder zelf op (bij)sturen. Te veel wethouders nemen echter weinig tijd voor reflectie op hun rol. Het wethouderschap is immers een boeiende, intensieve én complexe functie. De agenda van veel wethouders prevaleert vaak ten koste van de tijd voor reflectie, scholing en vorming. Uit het rapport *De vallende wethouder* (2011) blijkt duidelijk dat de omgeving van de gevallen wethouders het aftreden vaak al langer zag aankomen. Helaas komt de

betrokkene daar veelal te laat achter. Om die ervaringen te voorkomen, organiseert de Wethoudersvereniging interview voor wethouders, werkt zij aan een mentorenpool voor na de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 en biedt zij samen met gezaghebbende organisaties interessante programma's voor nieuwe en voor doorgaande wethouders aan. Effect hiervan is dat wethouders van uiteenlopende nationale en lokale partijen met elkaar meedenken over de bijzondere aspecten van het wethouderschap. Met haar totale aanbod probeert de vereniging te voorkomen dat wethouders onnodig tot aftreden worden gedwongen.

### Nieuwe functie

De Wethoudersvereniging is verrast dat steeds meer wethouders voortijdig een nieuwe functie aanvaarden. Enerzijds is de wethouder in principe voor de hele collegeperiode benoemd, anderzijds maakt dit de overgang naar een volgende functie voor de wethouder vloeiender. Bovendien voor-

komt het dat de wethouder na zijn aftreden (langdurig) een beroep moet doen op de regeling volgens de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa), waarin de WW-uitkering voor politici is geregeld. Deze zogeheten wachtgeldregeling is juist bedoeld als een overgangsregeling op weg naar nieuw werk.

### Collegeperiode

Toch vindt de vereniging dat het uitgangspunt moet blijven dat een wethouder in beginsel de collegeperiode vol maakt, ook als wethouders daarna een beroep moeten doen op de Appa-regeling. De wettelijke regeling voor politieke ambtsdragers is in het leven geroepen omdat het wethouderschap letterlijk van de ene op de andere dag kan eindigen. Dat kan zijn door een politiek conflict, door andere persoonlijke overwegingen of doordat de partij of de betreffende wethouder zelf van mening is dat hij/zij niet kan doorgaan als wethouder, ook al wil hij/zij dat zelf best graag. Dat is nu eenmaal eigen aan democratie. Die

'WW-regeling voor politici' maakt dat goede, geschikte kandidaten wethouder willen worden, ook al moeten ze daar een goede baan voor opgeven of onderbreken. Natuurlijk begrijpen we dat er discussie kan ontstaan over gebruik van die regeling, die overigens de laatste jaren al sterk is versoberd. Maar toch moeten we niet onderschatten hoe belangrijk die is, juist voor de kwaliteit van het gemeentebestuur. De Wethoudersvereniging is dan ook blij met het interview met minister Ronald Plasterk dat op 27 november jl. in *de Volkskrant* stond en waarin hij onder andere het volgende zei: 'Wachtgeld voor politieke ambtsdragers is impopulair, ik weet het, maar toch vind ik het niet goed daar elke keer verder op te beknibbelen. Politici hebben geen ontslagbescherming, dat hoort bij de aard van de functie. Want als ze het ergens mee oneens zijn, wil je niet dat ze aan het pluuche blijven plakken omdat ze anders hun hypotheek niet meer kunnen betalen. Nee, je wilt dat ze consequenties trekken. Maar dan moet dat natuurlijk wel kunnen. Ik ben tegen het steeds maar verder terugschroeven van inkomen en arbeidsvoorwaarden van politici. Je moet op een gegeven moment zeggen: alles tot je dienst, die mensen moeten daar inderdaad niet gaan zitten voor het salaris, maar houd ook hoog dat het een eerzaam beroep is.'

EDO HAAN,  
wethouder van Zoetermeer en voorzitter van de Wethoudersvereniging



Ronald Plasterk:  
'Ik ben tegen het steeds maar verder terugschroeven van inkomen en arbeidsvoorwaarden politici'